

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul hotărârii Guvernului privind
modificarea unor hotărâri ale Guvernului
(pentru punerea în aplicare a unor prevederi ale
Codului transporturilor rutiere)

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ

Proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea unor hotărâri ale Guvernului (pentru punerea în aplicare a unor prevederi ale Codului transporturilor rutiere) a fost elaborat de către Ministerul Afacerilor Interne, prin colaborare cu Inspectoratul General al Poliției de Frontieră.

În procesul de definitivare, proiectului a fost consultat cu Ministerul Infrastructurii și Dezvoltării Regionale, implicit Agenția Națională Transport Auto, Ministerul Justiției și Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ

2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ

Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 834/2008 cu privire la Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră se propune pentru organizarea executării prevederilor Codului transporturilor rutiere nr. 150/2014. Necesitatea intervenției normative este condiționată de adoptarea Legii nr. 423/2023 pentru modificarea unor acte normative (ajustarea legislației în domeniul transporturilor rutiere), prin care au fost efectuate modificări la art. 152² alin. (3) din Codul transporturilor rutiere, Poliției de Frontieră fiindu-i atribuite competențe de control a autorizației de transport rutier de persoane în punctele de trecere a frontierei de stat.

Subsidiar, proiectul vine să implementeze prevederile Acordului de cooperare între Inspectoratul General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne și Agenția Națională Transport Auto, semnat de către părți la data de 12 aprilie 2024.

Astfel, intervenția normativă este compatibilă cu acțiunea *3.11.Îmbunătățirea cooperării între Inspectoratul General al Poliției de Frontieră și Agenția Națională Transport Auto* și obiectivul specific *3.Sporirea surselor informaționale pentru cunoașterea deplină a situației la frontiera de stat până în anul 2024*, din Planul de acțiuni privind implementarea Programului de management integrat al frontierei de stat pentru anii 2022-2025.

Modificarea Hotărârii Guvernului nr. 297/2017 pentru implementarea Legii nr. 215/2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, reprezintă inițiativa autorilor. Necesitatea intervenției normative rezidă în angajamentul autorității de a dezvolta capacități instituționale extinse pentru analiza riscurilor și informațiilor, asumat prin obiectivul specific 1 și acțiunea 1.2 din Planul de acțiuni privind implementarea Programului de management

integrat al frontierei de stat pentru anii 2022-2025. Aceasta implică evaluarea amănunțită a necesităților pentru instituirea unui mecanism de selectivitate bazat pe analiza riscurilor în cadrul controlului la trecerea frontierei de stat. Acest efort strategic vizează consolidarea abilității Poliției de Frontieră de a identifica și reacționa eficient la potențialele amenințări la adresa securității naționale, optimizând simultan procedurile de control la frontieră pentru a asigura un echilibru între securitate și eficiența traficului transfrontalier.

Derogarea de la termenul general de păstrare a datelor în Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră, instituită prin prezentul proiect, rezidă din necesitatea depășirii impedimentelor în exercitarea de către Comisia Vetting a atribuțiilor funcționale, consfințite în Legea nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

În această ordine de idei, se menționează că la 18 aprilie curent, Comisia Vetting a înaintat un demers șefului Inspectoratului General al Poliției de Frontieră al Ministerului Afacerilor Interne cu expunerea solicitării de modificare a Hotărârii Guvernului nr. 834/2008 cu privire la Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră. Se specifică că acest fapt va permite evaluarea integrității etice a subiecților asupra cărora se răsfrâng prevederile Legii nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție. În conformitate cu prevederile art.11 din Legea nr.65/2023, verificarea integrității etice se efectuează pentru perioada ultimilor 10 ani. Totodată, în conformitate cu art.13 din legea prenotată, „persoanele fizice și juridice de drept public și privat, inclusiv instituțiile financiare, nu pot refuza prezentarea informației invocând protecția datelor cu caracter personal, a secretului bancar sau a altor date cu acces limitat, cu excepția informației care cade sub incidența prevederilor Legii nr.245/2008 cu privire la secretul de stat și care nu a fost desecretizată”.

2.2. Descrierea situației actuale și a problemelor care impun intervenția, inclusiv a cadrului normativ aplicabil și a deficiențelor/lacunelor normative

Anterior modificărilor operate în 2023 la Codul transporturilor rutiere, Poliția de Frontieră verifica doar prezența la bordul mijlocului de transport a autorizației de transport rutier de persoane, fără să existe un mecanism automatizat de schimb de informații cu organul central de specialitate – Agenția Națională Transport Auto (în continuare - ANTA). Actualmente, conform prevederilor art. 152² alin. (3), polițistul de frontieră va înregistra informațiile din autorizația de transport în sistemul informațional al Poliției de Frontieră. În conformitate cu alin. (4) din norma prenotată, Poliția de Frontieră și ANTA asigură un mecanism de schimb al informației. Astfel, pentru a pune în aplicare prevederile Codului transporturilor rutiere și a asigura schimbul de date automatizat, se impun completările de ordin normativ, prin modificarea Hotărârii Guvernului nr. 834/2008, și se vor opera configurări de ordin tehnic ale Sistemului informațional integrat al Poliției de Frontieră.

Proiectul prevede și modificarea Hotărârii Guvernului nr. 297/2017 pentru

implementarea Legii nr. 215/2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, prin completarea Anexei nr. 7 ce reglementează Regulile privind instituirea consemnului la frontieră, în mod implicit, includerea „produselor analizei de risc” în procesul de instituire a consemnelor la frontieră de către Poliția de Frontieră.

Raționamentul intervenției normative este justificat prin beneficiile pe care le aduce managementul riscurilor în optimizarea proceselor de control la frontieră, fiind parte componentă a procesului dat. Or, art. 7 alin. (1) din Legea nr. 215/2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova, statuează că, *sistemul de control al frontierei reprezintă totalitatea activităților de coordonare și efectuare a supravegherii frontierei, pe întreg teritoriul Republicii Moldova, și a controlului trecerii frontierei, a activităților de schimb de informații, de cooperare în domeniul combaterii criminalității organizate transfrontaliere, de analiză și constatare a amenințărilor și riscurilor.*

Astfel, deși actul normativ prenotat prevede analiza riscului și elaborarea produselor de analiză de risc, această componentă rămâne subdezvoltată, fapt ce condiționează necesitatea unei valorificări depline a informațiilor conținute de acestea. Prin aplicarea consemnelor la frontieră bazate pe informațiile conținute de analiza de risc (doar cu măsurile de control), se urmărește punerea la dispoziția polițiștilor de frontieră a unui instrumentar informațional mai complex, rezultând cu un control al frontierei mai eficace decât este în prezent.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prin proiect se propune modificarea Conceptului tehnic al Sistemului informațional integrat al Poliției de Frontieră, aprobat în Anexa nr. 1 la Hotărârea Guvernului nr. 834/2008 și a Regulamentului privind modul de ținere a Registrului care formează Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră, aprobat în Anexa nr. 2 al aceluiași act normativ.

Principalele amendamente reflectate în proiectul actului normativ sunt:

1) actualizarea listei actelor normative care reglementează crearea și funcționarea Sistemului informațional integrat al Poliției de Frontieră (în continuare - SIIPF), prin completarea cu Codul transporturilor rutiere nr. 150/2014;

2) completarea listei datelor stocate în SIIPF, cu includerea informației despre autorizația de transport;

3) în scopul realizării schimbului de date prin intermediul platformei de interoperabilitate, se completează lista sistemelor informaționale de stat cu care SIIPF va interacționa, cu Sistemul informațional „e-Autorizație transport”;

4) completarea Regulamentului privind modul de ținere a Registrului care formează Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră, în partea obiectelor informaționale de bază ale SIIPF și datele prelucrate, în vederea coroborării cu modificările prevăzute în Conceptul tehnic al acestuia;

5) suplimentar, se propune modificarea pct. 38 din Anexa nr. 2, prin atribuirea competenței în eliberare a extraselor, adeverințelor și documentelor

din SIIPF persoanelor desemnate de către deținătorul Sistemului. Operarea acestei modificări va asigura realizarea priorităților în domeniul gestionării Sistemului într-un ritm prompt, iar administrarea acestuia va fi descentralizată.

Rezultatul scontat, prin aprobarea proiectului este ridicarea nivelului de siguranță oferit cetățenilor și excluderea fenomenului transporturilor ilicite prin asigurarea efectuării controlului în punctele de trecere a frontierei de stat a autorizației de transport rutier de persoane deținute și transmiterea informație necesare pentru ulterioara documentare organului central de specialitate – Agenția Națională Transport Auto.

Totodată, rezultatele scontate prin completarea Anexei nr. 7 la Hotărârea Guvernului nr. 297/2017 pentru implementarea Legii nr. 215/2011 cu privire la frontiera de stat a Republicii Moldova sunt:

1) instituirea din oficiu a consemnelor la frontieră de către Poliția de Frontieră în baza produselor analizei de risc – prin completarea pct. 2;

2) indicarea asupra tipului de consemn instituit de către Poliția de Frontieră în baza produselor analizei de risc - consemnul de control – prin completarea cu un punct nou.

În acest mod se va asigura valorificarea produselor analizei de risc în procesul de control la trecerea frontierei.

Prin punctul 3 și 4 din proiect, se modifică termenul de păstrare a datelor în Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră, doar pe perioada de activitate a Comisiei de evaluare externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.

Astfel, soluția normativă propusă permite depășirea problematicii sesizate de Comisia Vetting și anume imposibilitatea în contextul prevederilor actuale, de a accesa informația mai veche de 5 ani despre traversările frontierei de stat.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare

Acțiunea Guvernului de a asigura elaborarea actelor normative necesare pentru reglementarea aplicării Legii nr. 423/2023 pentru modificarea unor acte normative (ajustarea legislației în domeniul transporturilor rutiere), precum și obligația Poliției de Frontieră și a ANTA de a asigura un mecanism de schimb al informației sunt reglementate nemijlocit în textul legii citate. Opțiunile alternative analizate constau în modalitatea de schimb de informații dintre autorități, altele decât prin platforma de interoperabilitate, ceea ce ar presupune costuri administrative suplimentare și alocarea de resurse: materiale, umane și timp. Reieșind din volumul de informații și celeritatea cu care acestea trebuie transmise între autorități, utilizarea resurselor informaționale și a platformei de interoperabilitate a fost considerată opțiunea optimă.

4. Analiza impactului de reglementare

4.1. Impactul asupra sectorului public

Proiectul nu are impact asupra sectorului public. Acesta nu prevede remanierări structurale sau instituționale.

4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului hotărârii Guvernului nu necesită cheltuieli financiare suplimentare.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Proiectul nu presupune costuri de implementare pentru sectorul privat. Totodată, se consideră că acesta va contribui la promovarea concurenței loiale în domeniul transportului rutier de persoane, prin combaterea fenomenului transporturilor ilicite.
4.4. Impactul social
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
4.4 Nu este aplicabil. 4.4.1 Datele prelucrate se referă la datele despre autorizația de transport, denumirea operatorului de transport, regimul de utilizare a autorizației și numărul de înmatriculare a autocarului. Hotărârea Guvernului nr. 834/2008 stabilește măsuri de protecție și securitate a informației din Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră pentru toate datele stocate în resursa informațională, inclusiv datele ante-menționate. Totodată, pentru perioada de activitate a Comisiei Vetting, se modifică termenul de păstrare a datelor din Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră, prin arhivare. Dezvăluirea datelor arhivate va fi posibilă în condițiile Legii nr. 65/2023 privind evaluarea externă a judecătorilor și a candidaților la funcția de judecător al Curții Supreme de Justiție.
4.4.2 Nu este aplicabil.
4.5. Impactul asupra mediului
Nu este aplicabil.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Nu este aplicabil.
5. Compatibilitatea proiectului actului normativ cu legislația UE
5.1. Măsuri normative necesare pentru transpunerea actelor juridice ale UE în legislația națională
5.2. Măsuri normative care urmăresc crearea cadrului juridic intern necesar pentru implementarea legislației UE
Nu este aplicabil. Proiectul nu prevede alinierea la aquis-ul UE.
6. Avizarea și consultarea publică a proiectului actului normativ
În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional și Regulamentului cu privire la procedurile de consultare publică cu societatea civilă în procesul decizional, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 967/2016, inițierea elaborării și consultarea publică a proiectului a fost anunțată prin plasarea informației pe site-ul oficial al Ministerului Afacerilor Interne și pe platforma particip.gov.md și poate fi accesată la adresa https://particip.gov.md/ro/document/stages/*/12458 .

Proiectul a fost avizat de către autoritățile și instituțiile publice interesate, avizele fiind reflectate în Sinteza obiecțiilor și propunerilor.

7. Concluziile expertizelor

Proiectul a fost supus expertizei anticorupție și expertizei juridice, în conformitate cu prevederile art. 34 din Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative. Rapoartele de expertiză sunt reflectate în Sinteza la proiect.

Astfel, conform raportului de expertiză anticorupție nr. EHG24/9954 din 29.08.2024, nu au fost identificate riscuri de coruptibilitate.

Cu privire la expertiza juridică, se menționează că recomandările Ministerului Justiției au fost acceptate, iar în textul proiectului efectuate modificările de rigoare.

8. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent

Promovarea și aprobarea proiectului hotărârii Guvernului nu va genera drept consecință necesitatea amendării altor acte normative.

9. Măsurile necesare pentru implementarea prevederilor proiectului actului normativ

Implementarea prevederilor proiectului se va realiza prin configurarea tehnică a Sistemului informațional integrat al Poliției de Frontieră, de către subdiviziunea specializată a Inspectoratului General al Poliției de Frontieră. Astfel, Inspectoratul General deține competența juridică în calitate de deținător al sistemului și resursa umană pentru a opera modificările necesare.

Interoperabilitatea sistemelor informaționale va fi asigurată de către Agenția de Guvernare Electronică.

Ministra Afacerilor Interne

Daniella MISAIL-NICHITIN